

Norsk Skogrydding

Saksbehandler, innvalgstelefon

Erica Neby, 62 55 11 65

Att. Ola Aamodt

Bjørgedalen naturreservat - dispensasjon for kutting av greiner og tretopper

Statsforvalteren i Innlandet gir Norsk Skogrydding dispensasjon fra fredningsforskriften for Bjørgedalen naturreservat punkt IV.1 for å kutte tretopper og greiner av trær som utgjør en reell fare for elforsyningssikkerheten. Se vår vurdering og tilknyttede vilkår nedenfor.

Søknaden

Vi viser til deres søknad av 1. mars 2021 og til befaring 26. november 2020 om sikring av kraftlinjen i Bjørgedalen naturreservat. Dere har tidligere fått en dispensasjon for å vegetasjonsrydde i kraftlinjetraséen i 2020, men flere trær/greiner utenfor traséen står i fare for å velte over kraftlinja og bør derfor tas ned av sikkerhetsmessige årsaker. På befaringen ble det diskutert måter å sikre kraftlinja på som ikke medfører at alle trær som heller mot kraftlinja må kappes. Den skisserte løsningen ble å utføre ryddinga med helikopter og kappe vanskelige greiner vertikalt og toppen av risikotrærne. Dette for å beholde mest mulig av stammen på trærne slik at de kan leve lenger og dø langsomt, istedenfor å kappe dem ned på bakken for å bli til død ved sammen med alle de andre trærne i kraftgata. Det er også viktig å beholde mest mulig trerøtter for å unngå ras i området.

Lovgrunnlag

Bjørgedalen naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon av 8. desember 2000 med hjemmel i naturvernloven. Formålet med fredningen er å bevare et særpreget landskap med verdifulle geologiske forekomster, og med kravfulle vegetasjonstyper som lågurtgranskog, alm-lindeskog og gråor-heggeskog. Bjørgedalen utgjøres av et gjel som gir et særegent landskapsbilde, og området er av betydning i forsknings- og undervisningsøyemed.

Ifølge fredningsforskriftens punkt IV.1 er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse unntatt som følge av tillatt ferdsel eller tiltak i medhold av kapitlene V-VII. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Naturmangfoldloven § 48 åpner imidlertid for at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhets-hensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Statsforvalterens vurdering

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Naturmangfoldloven § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i artsregistreringer utført i forbindelse med forvaltningsplanprosessen i 2013, samt befaringer i området, mener vi at vi har tilstrekkelig kunnskap om dette området og konsekvensene av det omsøkte tiltaket. Det legges derfor ikke særlig vekt ved naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet). Kvisting/toppkapping av enkelte trær vil være i strid med vegetasjonsfredningen i fredningsforskriftens punkt IV.1, men vil være nødvendig å utføre med hensyn til elforsyningsikkerheten.

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Nesten hvert år tas det ned trær i reservatet av hensyn til sikkerheten på bilveien gjennom dalen eller av hensyn til elforsyningsikkerheten. Å felle enkelte trær gjentatte ganger i reservatet kan føre til en stor belastning på reservatet. I kraftlinjetraséen har trærne blitt hogget flere ganger tidligere og det mangler derfor store, eldre trær her, men utenfor kraftlinjetraséen er det flere storvokste eldre løvtrær som er viktige for biologisk mangfold. Det er også flere yngre trær som sammen med de eldre trærne bidrar til å avverge jordras i det bratte terrenget. For å unngå felling av en større mengde trær, synes vi at det er et godt alternativ å kutte enkelte risikogreiner/-treetopper med helikopter, selv om dette prosjektet blir dyrere enn hva det ville ha blitt dersom alle risikotrær kunne felles uten bruk av helikopter, jf. naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet, skal greinene/treetoppene som tas ned legges igjen i reservatet for å bli til død ved til fordel for fugl, insekter, sopp og lav. Tiltaket skal ikke forstyrre fuglenes hekking i skogen, og bør derfor utføres så raskt som mulig, og før 1. april 2021, jf. naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker, lokalisering og tidspunkt av tiltaket. Alternativt kan tiltaket utføres etter 1. juli dersom det ikke lar seg gjøre å bli ferdig før 1. april.

Å kappe greiner/treetopper av enkelte trær i reservatet utenfor kraftlinjetraséen, vil etter vår vurdering være i strid med verneformålet og vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket er dog vurdert å være nødvendig for å ivareta elforsyningsikkerheten, og vi mener at den omsøkte metoden er akseptabel for å oppnå dette formålet. Vilårene for å kunne gi en dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd, andre alternativ, er dermed oppfylt.

Vi vurderer ikke presedensvirkningen av et slikt vedtak å være særlig stor, siden behovet ligger kun hos kraftlinjeeiere og at det vanlig praksis å tillate sikkerhetshogst langs kraftlinjer i verneområder.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Norsk Skogrydding dispensasjon fra fredningsforskriften for Bjørgedalen naturreservatpunkt IV.1 for å kappe greiner/treetopper av enkelte risikotrær langs kraftlinjetraséen. Følgende vilkår er knyttet til dispensasjonen:

- Dispensasjonen gjelder for Norsk Skogrydding, med eventuell underentreprenør.
- Tiltaket skal være utført før 1. april 2021, alternativt kan det gjenopptas etter 1. juli 2021 og avsluttes i løpet av 2021.
- Treetopper/greiner som hogges skal bli liggende i reservatet.

- Denne dispensasjonen skal medbringes når hogsten utføres.

Dette vedtaket er truffet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd, andre alternativ. Vi viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Erica Neby
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Rolv Mikkjel Blakar	Kristianiasvingen 34	0782	Oslo
Hilde Eileen Nafstad	Kristianiasvingen 34	0782	Oslo